

ביצה כא: (משנה שניה) עד כב: (משנה)

ביאורים

כחילת עיניים: חכמים גזרו שלא ליטול תרופות בשבת מחש שיבוא לידי שחיקת סמנים. לכן יש בעיה לכאורה לכחול את העין ביו"ט (ויש שהסבירו שהבעיה היא משום צובע ולא משום רפואה).
לחם הפנים: 12 כיכרות שהו מניחים על השולחן שבקודש. אתלצד הלחמים היו שמים שני בזיכים עם לבונה (חומר ריחני מאוד) כל שבת היו מוציאים את הלחמים ושמים במשומם לחמים חדשים. את הלחמים היו מגישים למזבח (החיצון) ואז מבייאים לכהנים שיאכלו אותם ואת הלבונה היו מקטירים על גיב המזבח (החיצון)

מהו המקרה שבו אסרו ב"ש להטמין - ומדוע

רב הונא: מדובר שלא הניח עירוב תבשילין.

(וב"ה מתירים הטמנה בשיעור בסיסי של 'כדי חייו')

דחיה: בברייתא מפורש שכשהניח עירוב ב"ש מתירים להטמין.

רבא: מדובר כשהניח עירוב תבשילין.

(וב"ש אוסרים כי מוכח שזה לצורך שבת)

אביי: מדובר כשהניח עירוב חלקי: עירב בפת אך לא הטמין חמין.

(ב"ש (לפי חנניה) אוסרים להטמין מים אא"כ היו לו הטמין חמין בערב יו"ט.)

מדובר במנורה של חוליות שנפלה והתפרדו חלקיה.

ב"ש: אסור להחזיר מפני שנראה כבונה.

ב"ה: אין איסור בונה בכלים!

משנה

3 דינים שהחמיר ר"ג כשיטת ב"ש:

1. אין טומנין חמין ביו"ט שבערב שבת.
2. אין זוקפין מנורה ביו"ט.
3. אין אופין ככרות עבים ביו"ט. (ואף העיד שכן נהג אביו)

מח' ר"י וחכמים בעניין היקף היתר מלאכות ביו"ט

כיבוי אש (ביו"ט) כדי - להחשיך (לשם תשמיש), למנוע שריפה (ממוז), או למנוע עישון:

חכמים: אסור (רק מלאכות עבור אוכל נפש הותרו)

ר' יהודה: מותר (הותרו אף מלאכות עבור שאר צרכי יו"ט)

מריחת משחה בעין ביו"ט לרפואה (כשאינ סכנה):

חכמים: אסור (ומותר שגוי ימרה - אפילו שהיהודי מסייע בפתיחת העין וסגירתה)

ר' יהודה: מותר.

ביו"ט שני של ראש-השנה:

רבא: אסור. (2 הימים נחשבים לקדושה אחת, והקלו רק לגבי קבורת מת)
אמימר: מותר. (כשיטת נהרדעי שלא חוששים שאלול יתעבר)

הנותן שמן בנר (בשבת):

חייב משום מבעיר. (וביו"ט מותר)

הנוטל שמן מהנר (בשבת וביו"ט):

חייב משום מכבה.

לנקות פחם מהפתילה (ביו"ט):

מותר, ואין בכך משום כיבוי.

ברייתא

פת עבה בפסח?

בית שמאי: אסור לאפות.

בית הלל: מותר לאפות

מהי פת עבה ומהו שורש המחלוקת

דחיה:
רק בלחם הפנים
התירו טפח.

הסבר ראשון: הכוונה לפת שעוביה טפח.
המחלוקת היא האם חוששים בפת שכזו לחימוץ.

להסבר זה מדובר
בכל יום-טוב (ולאו
דוקא בפסח).

הסבר שני: הכוונה לפת מרובה (הרבה פיתות).
המחלוקת היא האם מותרת טירחה שלא לצורך.